

3.

ද මූලාර්ථ ප්‍රමේය භාවිතයෙන්

$$\left\{ \frac{1 + \sin \frac{\pi}{8} + i \cos \frac{\pi}{8}}{1 + \sin \frac{\pi}{8} - i \cos \frac{\pi}{8}} \right\}^{\frac{8}{3}} = -1 \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

4.

පන්ද්‍ර යවන්නන් තතර දෙනෙකුගෙන් හා කවුරු රකින්නන් දෙදෙනෙකුගෙන් සමන්විත හා අත් කිසිවෙකුටත් පන්ද්‍ර යවන්නකු හෝ කවුරු රකින්නකු විය නොහැකි පරිදි ක්‍රීඩකයින් එකළොස් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත කණ්ඩායමක් ක්‍රීඩකයන් දහය දෙනෙකු අතරින් තෝරා ගත යුතුව ඇත. අවම වශයෙන් පන්ද්‍ර යවන්නන් තිදෙනෙකු හා අවම වශයෙන් එක් කවුරු රකින්නකු ඇතුළත් වන පරිදි කණ්ඩායමක් තෝරා ගත හැකි වෙනත් ආකාර ගණන කොපමණ ද?

5. $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \left\{ \frac{\sin^{-1}(x - \frac{\pi}{4}) \tan(x - \frac{\pi}{4})}{16x^3 + 8\pi x^2 - 7\pi^2 x + \pi^3} \right\} = \frac{1}{20\pi}$ බව පෙන්වන්න.

6. $y = \sqrt{x}$, $y = 6 - x$ හා $y = 0$ වක්‍ර මගින් ආවෘත වන පෙදෙස y අක්ෂය වටා භ්‍රමය 2π වලින් භ්‍රමණය කරනු ලබයි. මෙලෙස ජනනය වන සහ විස්තෘති පරිමාව සහ ඒකක $\frac{664\pi}{15}$ බව පෙන්වන්න.

7. $0(0 < \theta < \frac{\pi}{2})$ ධ්‍රැවකයක් වී, $x = e^{\theta} \cos \theta$, $y = e^{\theta} \sin \theta$ යන ධ්‍රැවකීය සමීකරණ මගින් වික්‍රයක් දෙනු ලැබේ. O නම් ඕනෑම ලක්ෂ්‍යයක දී වික්‍රයට අදිනු ලබන ස්පර්ශකය, O මූලය වී OQ රේඛාවක් සමඟ සාදන ලබන කෝණය නියතයක් බව පෙන්වන්න.

8. O මූලයේ දී එකිනෙකට ලම්භක වන සරල රේඛා දෙකක් $2x - y + 1 = 0$ සරල රේඛාව හා ඡේදනයෙන් සමද්විපාද ත්‍රිකෝණයක් සාදයි. එම සරල රේඛා යුගලයේ සමීකරණ සොයන්න.

9. $A = (7, 0)$ හා $B = (0, -5)$ ලක්ෂ්‍යය හරහා යන සරල රේඛාවට ලම්භ වූ සරල රේඛාවක් x අක්ෂය හා y අක්ෂය ඩිලිවෙලින් P හා Q දී ඡේදනය වේ. B හා P හරහා යන සරල රේඛාවට AQ රේඛාව R හිදී හමුවේ නම් R හි උපරි සොයන්න.

10. $x \neq 0$ සඳහා, $\sin^{-1} \left[x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{4} + \dots \right] + \cos^{-1} \left[x^2 - \frac{x^4}{2} + \frac{x^6}{4} + \dots \right] = \frac{\pi}{2}$ විසඳන්න.

රාජකීය විද්‍යාලය - කොළඹ 07

Royal College Colombo 07

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination13 වන ශ්‍රේණිය - අනාවරණ පරීක්ෂණය 2020 අගෝස්තු
Grade 13 Screening Test August 2020

සංයුක්ත ගණිතය - I

- ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

B - කොටස

11. (a) (i) $f(x) = x^4 - 2x^3 - 7x^2 + 8x - 20$ යැයි ගනිමු. $f(x)$ යන්න, $[g(x)]^2 + \lambda [g(x)] - 32$ යන ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න. λ යනු නිර්ණය කළ යුතු නියතයක් වන අතර $g(x)$ යනු නිර්ණය කළ යුතු වර්ගජ ශ්‍රිතයකි.
- (ii) ඒකයින්, $f(x) = 0$ සමීකරණයට තාත්ත්වික මූලයන් දෙකක් පමණක් ඇති බව අපෝහනය කරන්න. එම තාත්ත්වික මූලයන් දෙක α හා β නම් $\alpha + \beta$ සහ $\alpha\beta$ හි අගයන් සොයන්න. තවදුරටත් α හා β අසමමෙත් තොරව එම මූල එකිනෙකට ප්‍රතිවිරුද්ධ ලකුණින් යුතු බව පෙන්වන්න.
- (iii) තවද $\frac{\alpha}{\alpha+1}, \frac{\beta}{\beta+1}$ මූල වන වර්ගජ සමීකරණය $8x^2 - 19x + 10 = 0$ බව පෙන්වන්න.
- (b) (i) $g(x) = ax^4 - 2x^3 - 4x + b$ යැයි ගනිමු. මෙහි $a, b \in \mathbb{R}$ වේ. $(x+1)$ යනු $g(x)$ හි සාධකයකි. $(x+2)$ මගින් $g(x)$ බෙදූ විට ශේෂය 48 න් වෙයි. a, b අගයන් සොයන්න.
- (ii) $g(x)$ ඒකජ සාධක වලට වෙන් කරන්න. ඒකයින් $g(x) = 0$ හි සියලුම මූල සොයන්න.
- (iii) $(x+1)(x-2) = x(x-1) + \mu$ යන ආකාරයෙන් ලිවීමෙන් $g(x)$ ශ්‍රිතය $x^3 + 2x$ මගින් බෙදූ විට ශේෂය සොයන්න.
12. (a) (i) $S_n = \frac{1}{2} + \frac{3}{8} + \frac{15}{48} + \frac{105}{384} + \dots$ යන ශ්‍රේණියේ පද n හි එකතුව S_n වෙයි. එහි r වන පදය වන U_r ඇසුරෙන් ලියා දක්වන්න.
- ඒකයින් $r \geq 2$ වන $\frac{U_r}{U_{r-1}} = \frac{2r-1}{2r}$ බව පෙන්වන්න. මෙහි $r \in \mathbb{Z}$ වෙයි.
- (ii) ඉහත සම්බන්ධතාවය සලකමින්, $U_{r-1} = f(r) - f(r-1)$ වන අයුරින් $f(r)$ සොයන්න. මෙහි $f(r)$ යනු U_r ඇසුරෙන් නිර්ණය කළ යුතු ශ්‍රිතයකි.
- තවද $\sum_{r=1}^n U_r = (2n+1)U_n - 1$ බව පෙන්වන්න.
- (iii) $r \in \mathbb{Z}$ වන පරිදි $V_r = \frac{2U_r}{(2r-1)U_{r-1}}$ ලෙස අර්ථ දක්වන අනුක්‍රමයෙහි මුල් පද පහ ලියා දක්වන්න.
- $\sum_{r=1}^n \left(\frac{1}{2}\right)$ අනන්ත ශ්‍රේණිය සැලකීමෙන් හෝ අන් අයුරකින් $\sum_{r=1}^{\infty} V_r$ අනන්ත ශ්‍රේණිය අභිසාරී නොවන බව සාධනය කරන්න.
- (b) $f(x) = |x^2 - 9| + |2x + 7| + x + 10$ හි ප්‍රජ්භාරය OXY කාටීසිය අක්ෂ පද්ධතියක තුළ ඇඳ දක්වන්න.
- ඒකයින්, $f(x) \leq g(x)$ හි විසඳුම් $-\frac{7}{2} \leq x \leq 0$ තුළ ඇතිවන ලෙස $g(x)$, වර්ගජ ශ්‍රිතයක් නිර්ණය කරන්න.

13. (a) (i) A හා B යනු ගණය $n \times n$; $n \in \mathbb{Z}^+$ වන පරිදි වූ සමවකුරු සහය දෙකක් යැයි ගනිමු.
 $A + B = AB$ ලෙස දී ඇත්නම්, $AB = BA$ බව අපෝහනය කරන්න.

(ii) $\alpha \in \mathbb{R}$ වන පරිදි $A_\alpha = \begin{pmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha \\ -\sin \alpha & \cos \alpha \end{pmatrix}$ යැයි ගනිමු.

A_α^{-1} පවතින බව පෙන්වා එය සොයන්න.

තවද $A_\alpha^{-1} = A_\alpha^T$ බව පෙන්වන්න.

තවදුරටත් $\beta \in \mathbb{R}$ වන පරිදි $A_\alpha A_\beta = A_{\alpha+\beta}$ බව ලබා ගන්න.

(b) (i) $\sqrt{-1 - \sqrt{-1 - \sqrt{-1 - \sqrt{-1 \dots}}}}$ යන්න α හෝ α^2 ආකාර බව පෙන්වන්න. මෙහි α යන්නට එකිනෙකට ප්‍රතින්ත සංකීර්ණ සංඛ්‍යා දෙකක් පැවතිය හැකි බව පෙන්වා එය, $\alpha = u + vi$; $(u, v) \in \mathbb{R}$, $i^2 = -1$ ආකාරයට ප්‍රකාශ කරන්න.

එම ප්‍රතින්ත සංකීර්ණ සංඛ්‍යා යුගලය ආගන්ති සමානත නිරූපණය කරන්න. එම ලක්ෂ්‍යයන් A හා B

නම් OAB කොටසේ වර්ගඵලය වර්ග ඒකක $\frac{\sqrt{3}}{4}$ ක් බව පෙන්වන්න.

තවදුරටත්, $(a + ba + ca^2)(a + ba^2 + ca) = \frac{1}{2} [(a-b)^2 + (b-c)^2 + (c-a)^2]$ බව පෙන්වන්න.

මෙහි $a, b, c \in \mathbb{R}$ වෙයි.

14. (a) $x \neq \pm 2$ සඳහා $f(x) = \frac{x^2 - 1}{x^2 - 4}$ යැයි ගනිමු.

$x \neq \pm 2$ සඳහා $f(x)$ හි ව්‍යුත්පන්නය $f'(x)$ යන්න $f'(x) = \frac{-6x}{(x^2 - 4)^2}$ මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.

ස්පර්ශෝන්මුඛ, y අන්තඃක්ෂේපය හා හැරුම් ලක්ෂ්‍යය දක්වමින් $y = f(x)$ හි ප්‍රස්ථාරයේ දළ සටහනක් අඳින්න.

$x \neq \pm 2$ සඳහා $f''(x) = \frac{6(3x^2 + 4)}{(x^2 - 4)^3}$ බව දී ඇත.

$y = f(x)$ හි ප්‍රස්ථාරයේ නඟි වර්තන ලක්ෂ්‍යවල x ඛණ්ඩාංක සොයන්න.

ඒනයිත් $(k - 2)x^2 + 5 - 4k = 0$, සම්පරණයට

a) එක් තාත්ත්වික විසඳුමක් වත් නොපවතින පරිදි

b) තාත්ත්වික සම්පාත මූල පවතින පරිදි

c) තාත්ත්වික ප්‍රතින්ත මූල පවතින පරිදි k ට ගතහැකි අගයන් හෝ අගය පරාසය සොයන්න.

(b) ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය (WHO) වාර්තා අනුව, ලෝකයේ සමස්ත COVID - 19 ආසාදිතයන් 2020 අප්‍රේල් මස සැම දිනකම 5% ක අගයකින් වැඩිවෙයි. මෙම මස ආරම්භයේ ආසාදිතයන් ගණන P ලෙස ගෙන මුල් දින තුන තුළ වාර්තාවන ආසාදිතයින් ගණන වෙන වෙනම P ඇසුරෙන් ලියා දක්වන්න.

ඒනයිත් t වන දිනයේ ආසාදිතයින් ගණන x යන්න, $x = (1.05)^t P$ මගින් ලැබෙන බව අපෝහනය කරන්න.

මේ අනුව ඉදිරි සති දෙකක කාලයේ දී ආසාදිතයින් ගණන දෙගුණ වන බව පෙන්වන්න. ($\log_{1.05} 2 \approx 14$ බව උපකල්පනය කරන්න.)

තවද, $P = 1\,034\,820$ ලෙස ගෙන අප්‍රේල් මස අවසන් වන විට ලොව ආසාදිතයන් ගණන මිලියන 4 ඉක්මවන බව පෙන්වන්න.

ආසාදිතයින්ගේ වැඩිවීම සන්තතිකව සිදුවන්නේ යැයි*ගෙන ඉහත ශ්‍රිතයේ ප්‍රස්ථාරය අඳින්න.

ඒනයිත් ඔහුම මොහොතක ආසාදිතයින් වර්ධනය වන පීඝ්‍රතාවය $x/\lg 1.05$ බව පෙන්වන්න.

15. (a) $\ln |\sec x + \tan x|$ හි පළමු ව්‍යුත්පන්නය ලබා ගන්න.

ඒකයින් $\int \sec(x + \alpha) dx$ සොයන්න. $\alpha \in \mathbb{R}$

$3\cos x + 4\sin x$ යන ප්‍රකාශනය $R\cos(x - \beta)$ ආකාරයට ($0 < \beta < \frac{\pi}{2}$), $R \in \mathbb{R}$) ප්‍රකාශ කිරීමෙන්

$$\int_0^{\pi/2} \frac{dx}{3\cos x + 4\sin x} = \frac{1}{5} \ln \left| \frac{(1 + \cos \beta) \cot \beta}{1 - \sin \beta} \right| \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

- (b) ඉහත ප්‍රතිඵලය භාවිතයෙන් හා තොට්ටු වශයෙන් අනුකලනය සූත්‍රය භාවිතයෙන් $\int \sec^3 \theta d\theta$ සොයන්න.

$$\text{ඒකයින් } \int_0^1 \sqrt{x^2 + 1} dx = \frac{1}{2} \ln[(\sqrt{2} + 1)e^{\sqrt{2}}] \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

- (c) $y_1 = \cos^{-1} x$ සහ $y_2 = \sin^{-1} x$ වනු $x \in [-1, 1]$ තුළ එකම අක්ෂ රද්ධතියක ඇද දක්වන්න.

ඒකයින් $y_1 = \cos^{-1} x$, $y_2 = \sin^{-1} x$, $y = 0$ අතර අන්තර්ගත වර්ගඵලය වර්ග ඒකක $\sqrt{2} - 1$ බව පෙන්වන්න.

16. $P = (x_1, y_1)$ අවල ලක්ෂ්‍යය කරනා යන විචලන සරල රේඛාවේ පරාමිතික සමීකරණය $x = x_1 + r \cos \theta$ හා $y = y_1 + r \sin \theta$ ආකාරයෙන් ලිවිය හැකි බව පෙන්වන්න. මෙහි θ යනු x අක්ෂයේ ධන දිශාව සමග වාමාවර්තව භාදන කෝණයකි. r යනු P සහ Q අතර දුර හා අතර $Q = (x, y)$ වෙයි.

$S = x^2 + y^2 + 2gx + 2fy + c_1 = 0$ වෘත්තයක් සහ $L = ax + by + c_2 = 0$ සරල රේඛාවක් ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍යය කරනා යන ඕනෑම වෘත්තයක සමීකරණය $S + \lambda L = 0$ බව පෙන්වන්න. මෙහි λ යනු පරාමිතියකි.

$P_0 = (0, a)$ වන විට එය $S_0 = x^2 + y^2 + 2x - 9 = 0$ වෘත්තය මත පිහිටයි නම්, එම ලක්ෂ්‍යයේ බණ්ඩාන සොයන්න.

P_0Q විචලන සරල රේඛාවේ සමීකරණය ලබා ගන්න.

Q ලක්ෂ්‍යය $S_0 = 0$ වෘත්තය මත ඇතැයි ගෙන P_0Q පහසුකම් වන විචලන වෘත්ත වල සාධාරණ සමීකරණය පරාමිතියක් ඇසුරෙන් ලියා දක්වන්න.

ඒකයින් PQ එම විචලන වෘත්තවල විෂ්කම්භයක් වන පරිදි එම පරාමිතියේ අගය $\sin 2\theta - a(1 + \cos 2\theta)$ වන බව පෙන්වන්න.

තවද, එම විචලන වෘත්තවල සමීකරණ ලබා ගන්න.

17. (a) (i) $m \cot \theta = \cot m\theta$ නම්, $\left(\frac{\cos m\theta}{\cos \theta} \right)^2 = \frac{m^2}{m^2 + (1 - m^2) \sin^2 \theta}$ බව පෙන්වන්න.

(ii) $3 \sin 2x + 4 \cos 2x - 2 \cos x + 6 \sin x - 6 = 0$ සමීකරණය විසඳන්න.

- (b) ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා සයින් නීතිය සහ කෝසයින් නීතිය ප්‍රකාශ කරන්න.

සුදුරැළු අංකනයෙන් ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා $a^2 + c^2 - 2b^2 = 0$ බව දී ඇත්නම්,

$\cot A + \cot C - 2 \cot B = 0$ බව අපෝහනය කරන්න.

- (c) $f(\theta) = (\cos 2\theta - \cos \theta)^2 + (\sin 2\theta + \sin \theta)^2$ යැයි ගනිමු.

$f(\theta)$ යන්න $A + B \cos C\theta$ ආකාරයට ප්‍රකාශ කරන්න. මෙහි A, B හා $C \in \mathbb{R}$ නිර්ණය කළ යුතු නියත වේ.

$0 \leq f(\theta) \leq 4$ බව අපෝහනය කරන්න.

$-\pi < \theta < \pi$ සඳහා $y = f(\theta)$ හි ප්‍රස්ථාරයෙහි දළ සටහනක් අඳින්න.

එකයින්, $-\pi \leq \theta \leq \pi$ තුළ $y = k$ සමීකරණයට

(i) විසඳුම් නොමැති වීම.

(ii) විසඳුම් තුනක් පමණක් තිබීම.

(iii) විසඳුම් හතරක් පමණක් තිබීම.

(iv) විසඳුම් හයක් පමණක් තිබීම සඳහා k හි අගය හෝ අගය පරාසය අපෝහනය කරන්න.